

แผนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)

รายวิชา: สังคมศึกษา/ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลา: ๑ ชั่วโมง

เรื่อง: พิธีกรรมบวงสรวงศาลเมืองกุตรัง (ความเชื่อและความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ)

๑. สาระสำคัญ

พิธีกรรมบวงสรวงศาลเมืองกุตรัง เป็นความเชื่อและวัฒนธรรมประเพณีที่สะท้อนถึงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ ผู้สร้างเมือง เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวกุตรัง การเรียนรู้ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบของพิธีกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจรากเหง้าและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในชุมชน

๒. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

- ส ๔.๓ ม.๑/๓: ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมและมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่น
- ส ๒.๑ ม.๑/๒: ระบุความสำคัญของวัฒนธรรมไทย ประเพณี ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมท้องถิ่น

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ด้านความรู้ (K): อธิบายประวัติความเป็นมาและขั้นตอนของพิธีกรรมบวงสรวงศาลเมืองกุตรังได้
- ด้านทักษะ/กระบวนการ (P): วิเคราะห์ความสำคัญและคุณค่าของพิธีกรรมที่มีต่อชุมชนกุตรังผ่านกระบวนการกลุ่ม
- ด้านคุณลักษณะ (A): แสดงออกถึงความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น

๔. กิจกรรมการเรียนรู้ (รูปแบบ ๕E หรือ Inquiry-based)

ขั้นนำ (๑๐ นาที): กระตุ้นความสนใจ

- ครูเปิดภาพถ่ายหรือวิดีโอสั้นๆ ของพิธีกรรมบวงสรวงศาลเมืองกุตรัง (หรือเปิดเสียงเครื่องดนตรีพื้นบ้านที่ใช้ในพิธี)
- ชวนคิด: "นักเรียนเคยไปร่วมงานนี้ไหม? ทำไมคนในอำเภอเราถึงต้องมารวมตัวกันที่นี่ทุกปี?"

ขั้นสอน (๔๐ นาที): การเรียนรู้เชิงรุก

- กิจกรรม "นักสืบวัฒนธรรม": แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ ๕ คน แจกใบความรู้/คิวอาร์โค้ดแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับศาลเมืองกุตรัง
- ภารกิจกลุ่ม: แต่ละกลุ่มต้องสรุปข้อมูลลงใน Mind Map ในหัวข้อ "องค์ประกอบของความศรัทธา" ประกอบด้วย:
 - ประวัติย่อ: ศาลเมืองกุตรังคือใคร?

๒. พิธีกรรม: มีอะไรบ้าง (การถวายเครื่องเซ่นไหว้, การรำบวงสรวง)
 ๓. คุณค่า: ทำไปเพื่ออะไร? (ความเป็นสิริมงคล, ความสามัคคี)
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้: ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงาน โดยครูใช้เทคนิค "Gallery Walk" ให้เพื่อนกลุ่มอื่นเดินชมและแปะสติ๊กเกอร์ให้คะแนนหรือเขียนคำถาม

ขั้นสรุป (๑๐ นาที): สะท้อนความคิด

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า "หากไม่มีพิธีกรรมนี้ ชุมชนกุฎรังจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร?"
- ครูสรุปเชื่อมโยงถึงความสำคัญและการปรับตัวของประเพณีในโลกยุคใหม่

๕. ตารางวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การผ่าน
๑. ด้านความรู้ (K)	ตรวจผลงาน Mind Map / การตอบคำถาม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ทำถูกต้อง ๗๐% ขึ้นไป
๒. ด้านทักษะ (P)	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและการวิเคราะห์	แบบสังเกตพฤติกรรม	อยู่ในระดับ "ดี" ขึ้นไป
๓. ด้านคุณลักษณะ (A)	สังเกตความสนใจและการสะท้อนความคิดเห็น	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	อยู่ในระดับ "ดี" ขึ้นไป

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- ภาพถ่าย/วิดีโอพิธีกรรมบวงสรวงศาลเมืองกุฎรัง
- ใบความรู้เรื่อง "ตำนานเจ้าพ่อเมืองกุฎรัง"
- กระดาษปฐพีและปากกาเคมีสำหรับทำ Mind Map